

Znevýhodněným školám je třeba pomoci ke zlepšení

Školy s vyšším počtem znevýhodněných žáků čelí většímu riziku problémů, které mohou vyústit v nižší výkonnost, což může následně ovlivnit celou vzdělávací soustavu. Znevýhodněné školy vykazující nízkou úroveň poskytovaného vzdělávání často postrádají vnitřní kapacitu nebo podporu ke zlepšení, protože představitelé vedení škol a učitelé, ale i prostředí, v němž se školy nacházejí, třídy a okolí škol často nedokážou nabídnout kvalitní vzdělávací zkušenost těm nejvíce znevýhodněným žákům. Kapitola 3 navrhuje pět doporučení pro vzdělávací politiku, která prokázala, že jsou při podpoře zlepšování znevýhodněných škol, jejichž výkonnost je na nízké úrovni, efektivní.

Vypořádat se s těmito výzvami je velmi složité pro jakoukoliv zemi. Zlepšení v rámci celého vzdělávacího systému mohou jít pouze ruku v ruce se silnou a konzistentní politickou podporou a vedením lidí, přičemž tato podpora přetrvává i v budoucnosti. Zlepšení rovněž vyžaduje koncepci a implementaci politik, které budou propojeny se strukturami řízení státu. Nicméně investice do rovnosti ve vzdělávání mají vysokou návratnost a v současném kontextu takovéto investice představují tu nejlepší strategii, kterou mohou vlády a společnosti přijmout.

POZNÁMKY

- ¹ Vzdělávací systém je v analýze PISA definován jako systém s vysokou výkonností, pokud: téměř všichni žáci tohoto systému se v odpovídajícím věku účastní vyššího středního vzdělávání; průměrný výkon je vysoký a čtvrtina, která podává nejlepší výkony, je mezi těmi zeměmi, jejichž nejlepší čtvrtina žáků patří mezi nejlepší na světě; výkon žáků jen nepatrně souvisí se sociálně-ekonomickým prostředím, z něhož žáci pocházejí, a výdaje na jednoho žáka nepatří mezi nejvyšší (OECD, 2011e).
- ² Překlad těchto konceptů z angličtiny do jiných jazyků může být náročný. Například v češtině je obtížné rozlišit výrazy „equity“ (rovnost) a „fairness“ (spravedlnost).
- ³ Žáci, kteří dosáhli hodnocení nižšího než 2, začínají projevovat kompetence, které jim umožní zapojit se efektivněji a s větší produktivitou do životních situací, než dokážou ti, kteří dosáhli horších výsledků. Žáky *pod* úrovní 1 lze považovat za takové, jejichž vzdělanostní úroveň pro ně představuje závažnou nevýhodu pro zapojení se do společnosti a hospodářství.
- ⁴ Tato zpráva používá jako klíčového ukazatele měření inkluze “nižší úroveň než stupeň 2”. Je však nutné poznamenat, že „stupeň 2“ se v jiných publikacích OECD používá jako indikátor zranitelnosti (OECD, 2011a).
- ⁵ I když v OECD existují různé způsoby měření tohoto jevu a různé normy pro dokončení vyššího středního vzdělání, pro účely této publikace lze výrazy „předčasné ukončení školní docházky“ a „předčasný odchod ze školy“ zaměňovat, protože oba odkazují na nedokončení vyššího středního (úplného středního) vzdělání a praktické výuky (ISCED 3).